

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 152 Ν. 3463/2006

Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ - ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Α Π Ο Φ Α Σ Η 24/5-2014

Από το πρακτικό με αριθμό **05/10-07-2014**, της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του ν.3463/2006, που εδρεύει στη Λάρισα.

Η Ειδική Επιτροπή του άρθρου 152 του ν. 3463/2006 Ν. Λάρισας- Ν. Τρικάλων, η οποία συγκροτήθηκε, αρχικά, με τη με αριθμ. 937/13127/19-02-2010 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Περιφέρειας Θεσσαλίας, και, στη συνέχεια, τροποποιήθηκε με τη με αριθμ. πρωτ. 15262/197193/21-12-2010, 9933/58653/15-06-2011 αποφάσεις της Γενικής Γραμματέως Περιφέρειας Θεσσαλίας και τις με αριθμ. πρωτ. 22807/139025/01-12-2011, 17790/201760/24-10-2012, 1439/13031/23-01-2013 3947/37606/06-03-2013 και 22862/236595/24-01-2014 (τροποποίηση ως προς τη χωρική αρμοδιότητα) αποφάσεις της Γενικής Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, συνεδρίασε στις 10 Ιουλίου 2014, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12.00 το μεσημέρι, στην αίθουσα Συνεδριάσεων του 4^{ου} ορόφου του Κτιρίου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, με σκοπό την εξέταση και τη λήψη αποφάσεων, για θέματα που περιλαμβάνονται στην από 10-07-2014 ημερήσια διάταξη.

Στην παρούσα συνεδρίαση προσήλθαν και παραβρέθηκαν νόμιμα κληθέντες οι:

1. **Βάια Παπακωνσταντίνου:** Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ. , ως Πρόεδρος της Επιτροπής.
2. **Αστέριος Λιάπης:** Δικηγόρος, Μέλος του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Λάρισας, ως αναπληρωματικό μέλος, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους, Δημητρίου Κατσαρού, Δικηγόρου, Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Λάρισας.

3. **Αντώνιος Γκουντάρας**: Δήμαρχος του Δήμου Αγιάς, εκπρόσωπος της Π.Ε.Δ. Θεσσαλίας ως τακτικό μέλος.

Πρακτικά τήρησε η Γραμματέας κ. **Βασιλική Ποτούλη**, Υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας.

Η ανωτέρω Ειδική Επιτροπή, συνεδρίασε, προκειμένου να εκδώσει απόφαση, επί της από 27-6-2014 και με αριθμό πρωτ. 62/2014 Προσφυγής του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ», που εδρεύει στη Λάρισα και νόμιμα εκπροσωπείται από τον Δήμαρχο κ.Τζανακούλη κατά της 8564/81371/30-5-2014 απόφασης της Γενικής Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, με την οποία ακυρώθηκε, ως μη νόμιμη, η 285/2014 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λαρισαίων (ΑΔΑ: ΒΙ04ΩΛΞ-Β48), με θέμα την έγκριση προγραμματικής σύμβασης του Δήμου Λαρισαίων με την Κοινωνική Συνεταιριστική επιχείρηση «Αθλοτεχνίες ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.».

I. Η Ειδική Επιτροπή αποφαινεται επί της κρινόμενης προσφυγής, κατά τη συνεδρίαση της 10-7-2014, δηλ. εντός της τιθέμενης, από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 152 Κ.Δ.Κ. και της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού λειτουργίας της [31925/6-6-200 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (Β'1020)], τριακονθήμερης αποκλειστικής προθεσμίας (ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής στη Γραμματεία της Ειδικής Επιτροπής : 27-6-2014).

II. α. Η κρινόμενη προσφυγή, που κατατέθηκε στη Γραμματεία της Επιτροπής, στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, στις 27-6-2014, και έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 62/2014, ασκήθηκε εμπρόθεσμα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 151 του ν.3463/2006, καθόσον: η με 8564/81371/30-5-2014 απόφαση της Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, η οποία εκδόθηκε την 30-5-2014 και αναρτήθηκε στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ, με ΑΔΑ : ΒΙΥΞΟΡ10-ΦΥ1, κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα στις 5-6-2014.

β. Η επίμαχη προσφυγή παραδεκτά στρέφεται κατά της 8564/81371/30-5-2014 Απόφασης της Γενικής Γραμματέως Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 149 και 151 του ν.3463/2006 (Α'114).

γ. Ο προσφεύγων Δήμος Λαρισαίων, έχει προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση της ανωτέρω προσφυγής, καθόσον, με την προσβαλλόμενη Απόφαση

απορρίφθηκε, η με αριθμό 285/2014 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, του ιδίου Δήμου.

Από τα παραπάνω αναφερόμενα συνάγεται, ότι πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή η εν λόγω προσφυγή και να εξεταστεί κατ' ουσία, ως προς τους προβαλλόμενους, με αυτή λόγους ακύρωσης.

III. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η Ειδική Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, δέχθηκε ότι αποδείχθηκαν τα ακόλουθα:

Την 15^η Απριλίου 2014, με την 285/2014 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λαρισαίων, εγκρίθηκε η σύναψη προγραμματικής σύμβασης του Δήμου Λαρισαίων με την Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση, με την επωνυμία «Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Δραστηριοτήτων Αθλητισμού και Τεχνών» και διακριτικό τίτλο «ΑθλοΤεχνίες ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π».

Στη συνέχεια, με την 8564/81371/30-5-2014 απόφαση της Γενικής Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας -Στερεάς Ελλάδας, ακυρώθηκε η 285/2014 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λαρισαίων, ως μη νόμιμη, για τους παρακάτω λόγους, όπως αναγράφονται στο κείμενό της:

«...στο άρθρο 5 παρ.1 του σχεδίου της προγραμματικής σύμβασης, δεν προσδιορίζεται το κόστος εφαρμογής των σκοπών της σύμβασης ως όφειλε βάσει της παραγράφου 2 περ.α' του άρθρου 100 του Ν.3852/2010». β. «...η εν λόγω σύμβαση, καίτοι φέρεται ως προγραμματική σύμβαση του άρθρου 100 του Ν.3852/2010 αποτελεί εξ επαχθούς αιτίας σύμβαση παροχής υπηρεσιών και η απευθείας ανάθεση υπηρεσιών από το Δήμο στην Κοιν.Σ.Ε.Π, αντιβαίνει στις διατάξεις του π.δ 60/2007 και 28/1980 καθώς και του άρθρου 209 του Ν.3463/2006».

Κατόπιν ο Δήμος Λαρισαίων, άσκησε την κρινόμενη προσφυγή του, αιτούμενος την ακύρωσή της για τους ειδικότερους λόγους που αναγράφονται σε αυτή.

IV. Α. Ο ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (Α'114), ορίζει στη διάταξη του άρθρου 148, τα ακόλουθα: Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ασκεί εποπτεία στους Δήμους και τις Κοινότητες, που συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους (παρ.1), ενώ οι αποφάσεις των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων και των λοιπών συλλογικών οργάνων των Δήμων των Κοινοτήτων και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου είναι εκτελεστές αφότου εκδοθούν (παρ. 2).

Περαιτέρω, η διάταξη του άρθρου 149, του ίδιου νόμου, ορίζει τα ακόλουθα:

<<Άρθρο 149 - Ελεγχος νομιμότητας από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας

1. Οι αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, της δημορχιακής επιτροπής και των οργάνων Διοίκησης των ιδρυμάτων, των δημοτικών και κοινοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των συνδέσμων, οι οποίες αφορούν: α)..., β)... γ)...,δ)..., ε)..., στ)... ζ... η)... και θ)... αποστέλλονται στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας...Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ελέγχει τη νομιμότητά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την περιέλευσή τους και εκδίδει σχετική πράξη. Σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι η απόφαση είναι παράνομη την ακυρώνει.>>

και η διάταξη του άρθρου 151, ότι:«Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 149 και 150, ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του επόμενου άρθρου, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση της απόφασης ή την κοινοποίησή της ή αφοτου έλαβε γνώση αυτής»

Επίσης, η διάταξη του άρθρου 152 του ανωτέρω νόμου, ορίζει ότι: «1...2. Η Ειδική Επιτροπή ασκεί έλεγχο νομιμότητας, και εκδίδει απόφαση επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της. ... 3... 4. Οι αποφάσεις της Ειδικής Επιτροπής προσβάλλονται μόνο στα αρμόδια δικαστήρια. 5...Θέματα λειτουργίας της Ειδικής Επιτροπής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. . . 5. Θέματα λειτουργίας της Ειδικής Επιτροπής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».

Κατ' επίκληση της τελευταίας αυτής εξουσιοδοτικής διάταξης, εκδόθηκε η απόφαση **31925/6.6.2007 του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΦΕΚ Β 1020)**, με την οποία ορίσθηκαν τα εξής: «Άρθρο 1. Η λειτουργία της Ειδικής Επιτροπής για την εξέταση προσφυγών κατά αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας που εκδίδονται στο πλαίσιο της άσκησης εποπτείας επί των πράξεων των οργάνων των δήμων και κοινοτήτων ... διέπεται από τον παρόντα κανονισμό. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται, ειδικώς, με την παρούσα, εφαρμόζονται, αναλόγως, οι διατάξεις περί συλλογικών οργάνων της Διοίκησης του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, ΦΕΚ Α 45). ... Άρθρο 4. Εξέταση προσφυγής. 1. Η Ειδική Επιτροπή εξετάζει προσφυγές που ασκούνται ενώπιόν της από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον και στρέφονται κατά των αποφάσεων ή παραλείψεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 149 και 150 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006). ...2. Κατ' αρχήν εξετάζεται εάν η προσφυγή ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής έχει ασκηθεί παραδεκτά. Ως ημερομηνία υποβολής της προσφυγής λογίζεται η ημερομηνία κατάθεσης της στο πρωτόκολλο της Ειδικής Επιτροπής και, στην περίπτωση που αυτή αποσταλεί με συστημένη επιστολή, η ημερομηνία σφραγίδας του ταχυδρομείου...3...4. Η

Ειδική Επιτροπή , εφόσον η προσφυγή έχει ασκηθεί παραδεκτά, ασκεί έλεγχο νομιμότητας μόνο επί των λόγων ακύρωσης που προβάλλονται με την προσφυγή κατά της πράξης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.»

β . Κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων των άρθρων 149 και 150 του Δ.Κ.Κ., ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, στο πλαίσιο της προβλεπόμενης, από τις διατάξεις αυτές, άσκησης εποπτείας στους Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ασκεί έλεγχο νομιμότητας επί των πράξεων των οργάνων τους, είτε κατόπιν υποβολής τους από τον οικείο Ο.Τ.Α. ή το νομικό πρόσωπο (προκειμένου περί των πράξεων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 149 του Δ.Κ.Κ.), είτε αυτεπάγγελα (επί οποιασδήποτε πράξης), είτε κατόπιν άσκησης προσφυγής, από οποιονδήποτε έχει έννομο, προς τούτο , συμφέρον (άρθρο 150 του Δ.Κ.Κ.).

Από τις διατάξεις αυτές του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, καθιερώνεται διαδικασία κατασταλτικού ελέγχου - από άποψη νομιμότητας και μόνο (ΣΤΕ – ΑΝΑΣΤ. 579/2012, ΣΤΕ 4146/2009) και όχι έρευνας της ουσίας, - των πράξεων των οργάνων των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, η οποία διαρθρώνεται σε δύο επίπεδα. Σε πρώτο βαθμό, αρμόδιος είναι ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, η δε Επιτροπή του άρθρου 152, έχει αρμοδιότητα να αποφαινεται, ύστερα από άσκηση προσφυγής, από οποιονδήποτε θεμελιώνει έννομο συμφέρον, μόνο επί των εκτελεστών πράξεων του Γεν. Γραμματέα (ΣΤΕ 1274/2011).

Β. Περαιτέρω, με τις ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο έκτο μέρος (ΣΤ Μέρος Εποπτεία), του ν. **3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87 Α/7-6- 2010)** , ιδρύεται για πρώτη φορά, ειδική κρατική υπηρεσία, με την ονομασία <<Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ>>, με αποκλειστική αρμοδιότητα τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ, πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, δηλ. των Δήμων και Περιφερειών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 214 του ν. **3852/2010**: « Άρθρο 214 - Αρχές :
1. Στους δήμους και τις περιφέρειες, καθώς και στα νομικά πρόσωπα αυτών ασκείται εποπτεία από το Κράτος, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας των πράξεων τους και σε πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών. 2. Η εποπτεία δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ούτε να θίγει τη διοικητική και την οικονομική αυτοτέλεια τους.».

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 225 παρ.1 του Ν. **3852/2010 «Καλλικράτης»**: « **1.** Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., εφόσον αφορούν: α) ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου, β) την ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών, γ) την αγορά και εκποίηση ακινήτων, δ) την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, ε) την επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων, στ) τη σύναψη κάθε μορφής

οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, οι πόροι από τους οποίους θα καλυφθούν οι αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις και η διάρκεια της σύμβασης. Επίσης ορίζεται το όργανο παρακολούθησης της εφαρμογής της και οι αρμοδιότητές του, καθώς και ρήτρες σε βάρος του συμβαλλομένου που παραβαίνει τους όρους της προγραμματικής σύμβασης» (βλ. και αντίστοιχες ρυθμίσεις στο άρθρο 225 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων - ν. 3463/2006, ΦΕΚ Α' 114).

Περαιτέρω, στη διάταξη του άρθρου **12 παρ.5 του ν.4019/2011 (Α'216)**, ορίζεται ότι: « Οι Κοιν.Σ.Επ. ως συμβαλλόμενοι μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με αντισυμβαλλόμενους το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την υλοποίηση δράσεων που αναφέρονται στους καταστατικούς σκοπούς των αντισυμβαλλομένων, τηρουμένων, κατά τα λοιπά, των αναφερομένων στο άρθρο 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87).»

Επίσης, σύμφωνα με το **π.δ. 60/2007** «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/EK "περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών", όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/EK της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2005» (ΦΕΚ Α' 64), **στο άρθρο 2 παρ. 2** ορίζει ότι: «α) "Δημόσιες συμβάσεις" είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή περισσότερων αναθετουσών αρχών και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια του παρόντος ... δ) "Δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών" είναι δημόσιες συμβάσεις, πλην των δημοσίων συμβάσεων έργων ή προμηθειών, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την παροχή των υπηρεσιών..»

Περαιτέρω, σύμφωνα με το **άρθρο 25 του π.δ 60/2007 «Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/EK)»**, θεσπίζεται μια εξαίρεση στις εξής περιπτώσεις: «...Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημα της, β) εάν, για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών

δικαιωμάτων, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού που αναφέρονται στο άρθρο 24. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη...»

V. A. Η Ειδική Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη :

α. τις σχετικές, με την κρινόμενη υπόθεση, διατάξεις, της ισχύουσας, κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης, με την εξεταζόμενη προσφυγή, πράξης, νομοθεσίας

β. την προσβαλλόμενη πράξη, τα αναγραφόμενα στην εξεταζόμενη προσφυγή, καθώς και τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, όπως αυτά προέκυψαν από την εκτίμηση των έγγραφων στοιχείων της συγκεκριμένης υπόθεσης,

γ. τους ισχυρισμούς των ενδιαφερόμενων μερών,

Και, αφού επακολούθησε διαλογική συζήτηση, σε μυστική διάσκεψη, παρουσία της Γραμματέως,

δέχθηκε, κατά πλειοψηφία-μειοψηφούσης της Προέδρου της Ειδικής Επιτροπής - τα ακόλουθα :

Από τις ως άνω διατάξεις συνάγεται, μεταξύ άλλων, ότι οι προγραμματικές συμβάσεις είναι συμφωνίες που θέτουν το γενικό πλαίσιο για την οργάνωση και διαχείριση δημοσίων υπηρεσιών και την άσκηση κρατικών δραστηριοτήτων διαμέσου των αναφερόμενων στις ίδιες διατάξεις φορέων με τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής και την παροχή υπηρεσιών κάθε είδους.

Ειδικότερα, συμβαλλόμενοι, κατά τη σύναψη μιας προγραμματικής σύμβασης, μπορούν να είναι τα αναφερόμενα ειδικά και περιοριστικά στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (βλ. και αντίστοιχη ρύθμιση στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 225 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων) νομικά πρόσωπα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι Δήμοι, αντισυμβαλλόμενοι, το Δημόσιο, τα προαναφερόμενα νομικά πρόσωπα καθώς και οι φορείς του δημοσίου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982, ενώ ως εκ τρίτου συμβαλλόμενοι οι αναφερόμενοι στο εδάφιο υπό στοιχείο β' της

ίδιας ως άνω παραγράφου (βλ. και αντίστοιχη ρύθμιση στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 225 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων) φορείς, στους οποίους συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες τις οποίες συνιστούν οι Δήμοι. Οι ως άνω συμβαλλόμενοι, αντισυμβαλλόμενοι και ως εκ τρίτου συμβαλλόμενοι οφείλουν, το μεν, να εκπληρώνουν, καθένας από αυτούς τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει και οι οποίες, αλληλοσυμπληρούμενες τελούν σε αναλογία μεταξύ τους, το δε να συμβάλλουν κατά το αντιστοιχούν σ' αυτούς μερίδιο στην επίτευξη του επιδιωκόμενου συμβατικού αντικείμενου (βλ. και απόφ. 2769, 2770 και 2771/2011 Τμ. Μείζονος Σύνοψης).

Εκ τούτων παρέπεται, ότι η σύναψη των προγραμματικών συμβάσεων, ως εκ της φύσεώς τους, δεν υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 60/2007, εκτός εάν διαπιστωθεί ότι πρόκειται για κατ' επίφαση προγραμματική σύμβαση εφόσον αυτή έχει συναφθεί μεταξύ νομικών προσώπων του εδαφίου υπό στοιχείο α' της παραγράφου 1 του ν. 3852/2010 και ενός φορέα του εδαφίου υπό στοιχείο β' της ίδιας παραγράφου, στον οποίο έχει ανατεθεί εξ ολοκλήρου η υλοποίηση του αντικείμενου της συμβάσεως, διότι σε αυτήν την περίπτωση ο φορέας δεν συμμετέχει απλώς ως εκ τρίτου συμβαλλόμενος, αλλά ως συνάπτων φορέας και καθίσταται κατ' ουσίαν μοναδικός αντισυμβαλλόμενος των λοιπών φορέων του ως άνω εδαφίου υπό στοιχείο α'.

Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτει ότι ο Δήμος Λαρισαίων σύμφωνα με την Προγραμματική σύμβαση, ασκεί εποπτικές και υποστηρικτικές αρμοδιότητες, αναλαμβάνει την υποχρέωση σύμφωνα με το άρθρο 3 της προγραμματικής σύμβασης, να φιλοξενεί τις δραστηριότητες της αντισυμβαλλόμενης Κοιν.Σ.Επ στα κτίρια που έχει στην ιδιοκτησία του ή του έχει παραχωρηθεί η χρήση τους, να διαθέτει τον απαραίτητο εξοπλισμό (αθλητικά όργανα, μουσικά όργανα), να αναλάβει τις λειτουργικές δαπάνες των ως άνω κτιρίων για τις μέρες και ώρες που θα φιλοξενοούνται σε αυτά οι δραστηριότητες της δεύτερης συμβαλλόμενης κ.α.

Η ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ, δεσμεύεται αντίστοιχα να έχει όλη την ευθύνη για την σωματική ακεραιότητα των αθλουμένων, να κάνει καλή χρήση των παρεχόμενων ακινήτων και αναλαμβάνει να διαθέτει το προσωπικό που απαιτείται για να καλύψει τις ανάγκες και τις προβλεπόμενες λειτουργίες, να καθοδηγεί, παρακολουθεί και αξιολογεί το προσωπικό κ.α.

Ως εκ τούτου, η ένδικη σύμβαση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 60/2007, δεδομένου ότι δεν αποτελεί κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 2 αυτού δημόσια σύμβαση με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, συναπτόμενη εξ επαχθούς αιτίας, με προέχον στοιχείο την ανταλλακτική σχέση παροχής και αντιπαροχής αλλά είναι γνήσια προγραμματική

σύμβαση, το αντικείμενο της οποίας συνίσταται στην συνεργασία των ανωτέρω φορέων προς την επίτευξη ενός σκοπού δημοσίου συμφέροντος.

Κατόπιν των παραπάνω, η Ειδική Επιτροπή, δέχεται, κατά πλειοψηφία, ότι η επίμαχη, ως άνω, σύμβαση αποτελεί προγραμματική σύμβαση, κατά την έννοια των άρθρων 100 του ν. 3852/2010 και 225 του ν. 3463/2006, δεδομένου ότι από το υποβληθέν σχέδιο προκύπτει η ανάληψη σχετικών υποχρεώσεων εκ μέρους όλων των συμβαλλομένων μερών, αλληλοσυμπληρώνοντας τις αρμοδιότητές τους (πρβλ. αποφάσεις Τμ. Μείζ. - Επταμ. Σύνθ. Ελ. Συν. 2769, 2770 και 2271/2011).

Επίσης, αναφορικά με τον αναγραφόμενο, στην προσβαλλόμενη απόφαση, λόγο, περί έλλειψης αναφοράς του κόστους εφαρμογής των σκοπών της σύμβασης στο κείμενο της 285/2014 Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λαρισαίων, η Ειδική Επιτροπή δέχεται, κατά πλειοψηφία, ότι από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτει σαφώς, ότι ο προϋπολογισμός σε βάρος του Δήμου είναι μηδενικός (0), αφού δεν υφίσταται χρηματική μετακίνηση προς την αντισυμβαλλόμενη Κοιν.Σ.Επ.

Στην παρ.2 του άρθρου 5 του σχεδίου της Προγραμματικής σύμβασης μάλιστα, αναφέρονται επί λέξει οι τρόποι χρηματοδότησης: «... Η χρηματοδότηση του προγράμματος θα γίνεται από εισφορές, δωρεές και από δίδακτρα που θα καταβάλλουν οι εκπαιδευόμενοι, από την αξιοποίηση κοινοτικών κονδυλίων, προγραμμάτων και επιχορηγήσεων από την ευρωπαϊκή ένωση στην περίπτωση που η αφετέρου συμβαλλόμενη αποτελέσει φορέα πρότασης και υλοποίησης αυτών, καθώς και από χορηγίες τρίτων προσώπων προς την αφετέρου συμβαλλόμενη».

Συνεπώς, βάσει των παραπάνω, καθίστατο, άνευ ουσίας, η αναφορά του ποσού του προϋπολογισμού, εφόσον αυτός δεν συνίσταται σε κάποιο ποσό, ενώ, εξάλλου, και από το σύνολο της σύμβασης αλλά και από το άρθρο 5 παρ.2 ειδικότερα προκύπτουν οι εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης, που δεν φαίνεται να βαρύνουν τον προσφεύγοντα Δήμο.

Στην προκειμένη περίπτωση, από τα προσαγόμενα, με το Υπόμνημα, στοιχεία του προσφεύγοντα, προκύπτει, ότι σε κάθε περίπτωση, συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 25 παρ. 1 περ. β,γ του π.δ 60/2007, καθόσον, όπως αποδεικνύεται από το 21361/1175/26-6-2014 έγγραφο του Τμήματος Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, δεν υφίσταται στο Νομό Λάρισας άλλη επιχείρηση (Κοιν.Σ ΕΠ) με τις ίδιες ή παρόμοιες δραστηριότητες.

Ως εκ τούτου αφενός μεν δεν υφίσταται ζήτημα αθέμιτου ανταγωνισμού αφετέρου δε η σύμβαση μπορούσε για τεχνικούς λόγους να ανατεθεί μόνο στο συγκεκριμένο φορέα, σύμφωνα με το γράμμα του Νόμου (άρθρο 25.παρ.1 περ.β' π.δ 60/2007).

Β. Κατά την άποψη της μειοψηφίας, όπως αυτή διατυπώθηκε από την Πρόεδρο της Ειδικής Επιτροπής, κ. Βαία Θ. Παπακωνσταντίνου, η κρινόμενη προσφυγή, είναι απορριπτέα, προεχόντως, ως απαράδεκτη, άλλως, ως αβάσιμη και αναπόδεικτη, καθόσον, η 8564/81371/30-5-2014 απόφαση της Γενικής Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, είναι νόμιμη, ορθή και περιέχει πλήρεις, σαφείς και χωρίς αντιφάσεις, αιτιολογίες, ενώ, όλοι οι προβαλλόμενοι, με την προσφυγή, λόγοι, είναι απορριπτέοι, ως μη νόμιμοι, αβάσιμοι και αναπόδεικτοι και, επιπρόσθετα, δεν προβάλλονται με αυτή, συγκεκριμένοι και σαφείς ισχυρισμοί, που να πλήττουν τη νομιμότητα της απόφασης αυτής.

Ειδικότερα, προς υποστήριξη της ανωτέρω άποψης, εκτίθενται τα ακόλουθα :

α. Σύμφωνα με την **παρ.2 του άρθρου 209 του Δ.Κ.Κ. (Ν.3463/2006)**, *“ Η παροχή των κάθε είδους υπηρεσιών προς τους φορείς της προηγούμενης παραγράφου, πλην αυτών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α΄) ρυθμίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών”.*

Περαιτέρω, σύμφωνα με την **παρ.1 του άρθρου 273 του Δ.Κ.Κ. (Ν.3463/2006)**, *“ Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 2 του άρθρου 209 οι κάθε είδους εκτός από τις υπηρεσίες που παρέχονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42Α΄), διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 28/1980 (ΦΕΚ 11 Α΄), με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του Π.Δ. 346/1998 (ΦΕΚ 230 Α΄), ως ισχύει”.*

Επίσης, σύμφωνα με την **παρ.10 του άρθρου 209 του Δ.Κ.Κ. (Ν.3463/2006)**, *“ Η σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση σχετικής προκήρυξης ρυθμίζεται με ανάλογη εφαρμογή των αντίστοιχων διατάξεων του άρθρου 25 των προεδρικών διαταγμάτων 59/2007 (ΦΕΚ 59 Α) και 60/2007 (ΦΕΚ 64 Α), όπως ισχύουν”.*

Εξάλλου, από τη διάταξη του **άρθρου 100 του ν. 3852/2010**, συνάγεται, μεταξύ άλλων, ότι οι προγραμματικές συμβάσεις είναι *συμφωνίες*, που θέτουν το γενικό πλαίσιο για την οργάνωση και διαχείριση δημοσίων υπηρεσιών και την άσκηση κρατικών δραστηριοτήτων διαμέσου των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης ή της καθ' ύλη αποκεντρωμένης διοίκησης, με τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής και την παροχή υπηρεσιών κάθε είδους. Τόσο τα έργα και τα προγράμματα που εκτελούνται στο πλαίσιο σύναψης μιας προγραμματικής σύμβασης, όσο και οι υπηρεσίες που παρέχονται κατ'

εφαρμογή της, πρέπει να έχουν αναπτυξιακό χαρακτήρα (Αποφάσεις ΕΣ VI Τμήματος 2227/2011, 2226/2011 Πράξεις VII Τμήματος 78/2008, 304/2006) και να μην μπορούν -όσον αφορά ειδικότερα στις υπηρεσίες- να παρασχεθούν με άλλο τρόπο, εκτός της σύναψης της οικείας προγραμματικής σύμβασης (ΕΣ Τμήματος VI, 28/2012, 2226/2011, ΕΣ Πράξεις VII Τμήματος 78/2008, 205/2007).

Η σύναψη των προγραμματικών συμβάσεων, υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 60/2007, εάν διαπιστωθεί ότι πρόκειται για κατ' επίφαση προγραμματική σύμβαση (ΕΣ 607/2012 – ΤΜ. VI).

Περαιτέρω, με το υπό στοιχείο α εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 καθορίζεται το ελάχιστο αναγκαίο περιεχόμενο κάθε προγραμματικής σύμβασης, ούτως ώστε από αυτή να παράγεται πραγματική -και όχι κατ' επίφαση- δέσμευση των μερών. Ειδικότερα, στις προγραμματικές συμβάσεις για την παροχή υπηρεσιών, απαιτείται, εκτός άλλων, να προσδιορίζεται ο αναλυτικός προϋπολογισμός (κοστολόγηση) των επί μέρους (κατηγοριών) υπηρεσιών, έστω και κατά προσέγγιση, ώστε από το άθροισμα των επί μέρους προϋπολογισμών, να προκύπτει και επομένως, να δικαιολογείται ο συνολικός προϋπολογισμός της προγραμματικής σύμβασης (δεν αρκεί δηλαδή απλή αναφορά του συνολικού προϋπολογισμού) (ΕΣ 28/2012-ΤΜ. VI).

Ο ως άνω ειδικός προσδιορισμός των παραπάνω στοιχείων είναι αναγκαίος προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και σύμφωνη με τον επιδιωκόμενο σκοπό εκτέλεση της σύμβασης, η εξοικονόμηση πόρων και η διαφάνεια των χρηματοδοτήσεων, καθώς επίσης και να διασφαλίζεται ότι δεν υποκρύπτεται, υπό τον τύπο της προγραμματικής σύμβασης, ανεπίτρεπτη έμμεση επιχορήγηση των αναπτυξιακών επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε προγραμματικές συμβάσεις από τους συμβαλλόμενους δήμους, κατά καταστρατήγηση της διάταξης του άρθρου 265 παρ. 3 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (αποφάσεις Τμ. Μείζ. - Επταμ. Σύνθ. Ελ. Συν. 2769, 2770 και 2271/2011, VI Τμ. 2399/2009, Πράξεις VI Τμ. 41, 43, 53, 54/2008, VII Τμ. 63, 78, 133/2008).

β. Στην προκείμενη υπόθεση, αφού λήφθηκαν υπόψη οι προεκτεθείσες διατάξεις, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων : **2 και 12 παρ.5 του ν.4019/2011 , 25 του π.δ/τος 60/2007 και 5 του σχεδίου της επίμαχης προγραμματικής σύμβασης, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της 285/2014 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λαρισαίων,**

εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία, ακυρώθηκε, η 285/2014 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου, για τους παρακάτω λόγους:

«...Επειδή, στο άρθρο 5 του σχεδίου της προγραμματικής σύμβασης, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της υπό κρίση απόφασης 285/2014 του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λαρισαίων, και συγκεκριμένα στην παρ. 1 αυτού, δεν προσδιορίζεται το κόστος εφαρμογής των σκοπών της σύμβασης.

Επειδή, η εν λόγω σύμβαση, καίτοι φέρεται ως προγραμματική σύμβαση του άρθρου 100 του

συμβάσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και εκείνες που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ζ) τη σύναψη δανείων, η) τη διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος όταν τούτο προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία και θ) τις διαδικασίες κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. ...**2**..... **3**. "Ο Ελεγκτής Νομιμότητας ελέγχει τη νομιμότητα της απόφασης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περίελευσή της στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. και εκδίδει υποχρεωτικά ειδική πράξη." Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η απόφαση είναι παράνομη, τότε αυτή ακυρώνεται.

Επισημαίνεται, ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 238 του ν. 3852/2010 (Α΄87) << Πρόγραμμα Καλλικράτης>>**, μέχρι την έναρξη της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων, κατά τα άρθρα 225, 226 και 227, ασκείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 του Ν. 3463/2006 {σχετικό το με αριθμ. . πρωτ. 74895/30-12-2010 έγγραφο (εγκύκλιος 60) του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης}.

Γ. Στο άρθρο 100 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α΄ 87), ορίζεται ότι: «**1.α.** Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής καθώς και για την παροχή υπηρεσιών κάθε είδους, οι δήμοι, οι περιφέρειες, οι σύνδεσμοι δήμων, οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία συνιστούν ή στα οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς, καθώς και Ν.Π.Ι.Δ. στα οποία συμμετέχουν ή συνιστούν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, τα δημοτικά και περιφερειακά ιδρύματα, καθώς και κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στα οποία περιλαμβάνονται και τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο, μεταξύ τους ή και με φορείς του δημόσιου τομέα της παρ.6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982, μεμονωμένα ή από κοινού. Στις προγραμματικές συμβάσεις, που μετέχει το Δημόσιο, μπορεί να εκπροσωπείται και από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία εκτελείται η προγραμματική σύμβαση. Οι ανωτέρω συμβάσεις υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. **β.** Στις προγραμματικές συμβάσεις επιτρέπεται και η συμμετοχή επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (...) **2.α.** Στις προγραμματικές συμβάσεις απαραίτητα ορίζονται το αντικείμενο της σύμβασης, ο σκοπός και το περιεχόμενο των μελετών, των έργων, των προγραμμάτων ή των υπηρεσιών, ο προϋπολογισμός τους, τα δικαιώματα και

Ν.3852/2010, αποτελεί εξ επαχθούς αιτίας σύμβαση παροχής υπηρεσιών και απευθείας ανάθεση υπηρεσιών από το Δήμο στην Κοιν.Σ.Επ., η οποία αντιβαίνει στις διατάξεις των π.δ.60/2007 και 28/1980 και του άρθρου 209 του Ν.3463/2006. Στην προκειμένη περίπτωση πρόκειται για απευθείας ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υλοποίησης δραστηριοτήτων εκπαίδευσης, αθλητισμού, τεχνών και ψυχοπαιδαγωγικής υποστήριξης), χωρίς δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, δίχως να συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις που διαλαμβάνονται στο άρθρο 25 του π.δ. 60/2007 για τη νόμιμη προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης. Με δεδομένο λοιπόν ότι οι διατάξεις του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007 έχουν, μέσω του άρθρου 209 παρ. 10 του Ν.3463/2006, ανάλογη εφαρμογή και στις περιπτώσεις σύναψης από μέρους των δήμων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, μη νομίμως ανατέθηκε στην επιχείρηση η εκτέλεση της επίμαχης υπηρεσίας, δεδομένου ότι δεν προκύπτει από κανένα στοιχείο του φακέλου και ούτε και ο Δήμος επικαλέστηκε ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007 για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της ανάθεσης με διαπραγμάτευση χωρίς τη δημοσίευση προκήρυξης, αλλά αντίθετα προέβη στην ανάθεση απευθείας με τη μορφή της προγραμματικής συμφωνίας του άρθρου 100 του Ν.3852/2010. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι κωλύεται η υπογραφή της σύμβασης...».

γ. Από το συνδυασμό των προεκτεθεισών διατάξεων, του περιεχομένου της προσβαλλόμενης απόφασης και των λόγων που εκτίθενται στο κείμενο της κρινόμενης προσφυγής, προκύπτει ανενδοίαστα, ότι η κρίση της προσβαλλόμενης απόφασης είναι νόμιμη, ορθή και αιτιολογημένη, καθώς και ότι η ανωτέρω προσφυγή είναι απορριπτέα, καθόσον, η ακυρωθείσα, με την προσβαλλόμενη, 285/2014 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λαρισαίων, εκδόθηκε κατά παράβαση των ανωτέρω διατάξεων της σχετικής, με την επίμαχη σύμβαση, νομοθεσίας, όπως αναλυτικά εκτίθεται στο κείμενο της 8564/81371/30-5-2014 Απόφασης της Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας.

Ειδικότερα, στην προκειμένη υπόθεση, όπως ορθά κρίθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση, το αντικείμενο της επίμαχης σύμβασης δεν έχει προγραμματικό χαρακτήρα, αλλά σαφώς προσδιορισμένες υπηρεσίες, δεν αποδείχθηκε ότι συντρέχει περίπτωση ανάληψης σχετικών υποχρεώσεων, εκ μέρους όλων των συμβαλλομένων μερών, κατά τρόπο ώστε να αλληλοσυμπληρώνονται οι αρμοδιότητές τους (ΕΣ -Τμ. Μείζ. - Επταμ. Σύνθ. Ελ. Συν. 2769, 2770 και 2271/2011), ενώ, εξάλλου, οι προσβαλλόμενοι, με την κρινόμενη προσφυγή, λόγοι δεν κρίνονται ικανοί να ανατρέψουν τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης, κατά το σχετικό τμήμα της συγκεκριμένης αιτιολογίας.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η σύναψη της επίμαχης σύμβασης ρυθμίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 209 του ν. 3463/2006 και 25 του π.δ. 60/2007, οι οποίες επιτρέπουν την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της ανάθεσης με διαπραγμάτευση, μόνο εφόσον

συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται ρητά από τη διάταξη του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007.

Εφόσον δεν προκύπτει από το κείμενο της 285/2014 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λαρισαίων, αλλά και από κανένα στοιχείο του φακέλου, ότι συντρέχουν στην προκείμενη υπόθεση οι ανωτέρω προϋποθέσεις, ορθά ακυρώθηκε, για το λόγο αυτό, η παραπάνω απόφαση, ενώ οι περί αντιθέτου λόγοι του προσφεύγοντα είναι απορριπτέοι, ως αόριστοι, αβάσιμοι και αναπόδεικτοι.

Εξάλλου, ακόμη και στην περίπτωση που η επίμαχη σύμβαση, εκτιμηθεί ως «προγραμματική σύμβαση» της διάταξης του άρθρου 100 του ν. 3852/2010, δεν προκύπτει από το κείμενό της ότι συντρέχει, η απαραίτητη, για την εγκυρότητά της, προϋπόθεση της αναγραφής του προσδιορισμού του προϋπολογισμού – αναλυτικού μάλιστα - όπως ορίζει η προεκτεθείσα διάταξη. Εφόσον ο προσδιορισμός του προϋπολογισμού, συγκαταλέγεται μεταξύ των στοιχείων, τα οποία συγκροτούν με βάση τα άρθρα 100 του ν. 3852/2010 και 225 του ν. 3463/2006, το ελάχιστο νόμιμο περιεχόμενο των προγραμματικών συμβάσεων (ΕΣ 607/2012 –ΤΜ. VI), ορθά ακυρώθηκε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, λόγω της ανωτέρω ουσιώδους πλημμέλειας, η 285/2014 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λαρισαίων, με την οποία εγκρίθηκε η ανωτέρω σύμβαση.

Κατά την άποψη της μειοψηφίας, όπως προκύπτει από τις διατάξεις που λήφθηκαν υπόψη για την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, όπως αυτές αναγράφονται στο κείμενό της, καθώς και από τα στοιχεία του φακέλου, *η προσβαλλόμενη απόφαση είναι νόμιμη, ορθή και πλήρως αιτιολογημένη, ενώ, η κρινόμενη προσφυγή απορριπτέα, ως απαράδεκτη, αόριστη, αβάσιμη και αναπόδεικτη.*

V. Βάσει των ανωτέρω, η Ειδική Επιτροπή δέχθηκε, κατά *πλειοψηφία*, ότι η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, για τους ειδικότερους λόγους που αναγράφονται στο κείμενό της παρούσας απόφασης (άποψη πλειοψηφίας).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΛΟΓΟΥΣ

Η ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δέχεται, κατά *πλειοψηφία*, μειοψηφούσης της Προέδρου της Επιτροπής, τη με αριθμ. πρωτ. 62/27.06.2014 προσφυγή του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ» κατά της με 8564/81371/30-5-2014 Απόφασης της Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΒΑΙΑ ΘΕΜ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΟΤΟΥΛΗ